

Slovo ředitele
/ str. 1

KANDYM – stovka kontejnerů
na plynovém poli / str. 2

Rok v kovarovské zemědělské
výrobě / str. 6

► VÁŽENÍ SPOLUPRACOVNÍCI

Tak jako každý rok nastává v této adventní době čas k bilancování uplynulého roku. Ekonomicky se firmě dařilo velmi dobře, ve srovnání s rokem 2016 bude letošní obrat ještě o cca. 1-2 % vyšší. Jako poděkování všem zaměstnancům podílejícím se svou prací na letošním dosaženém hospodářském výsledku schválilo představenstvo firmy vyplacení ročních prémie, které byly vyplaceny nyní v prosinci spolu s listopadovou mzdou.

V r. 2017 jsme se podíleli na spoustě zajímavých projektů našich stávajících, ale i nových zákazníků. Rozšiřováním našeho zákaznického portfolia tak firmě zajistíme větší stabilitu do budoucna. Nebáli jsme se ani výroby 18m nadrozměrných speciálů. Dle vyjádření našeho dlouholetého odběratele jsme byli v naší konkurenci dokonce jediní, kteří to byli schopni nabídnout. Právě schopnost pustit se do speciálních projektů, provedených kvalitně, za férovou cenu a dodaných v požadovaných termínech, je to, čím vítězíme nad naší konkurencí.

Na druhou stranu je potřeba si i přiznat, že ne vše se vždy daří tak, jak bychom si přáli. Budeme muset i nadále pracovat na zlepšení plánovacího procesu, vyvíjet intenzivní tlak na zákazníky během změnových řízení k urychlení schvalovacího procesu. To vše za účelem zvýšení využití naší výrobní kapacity, což by mělo přispět

ke zvýšení obratu, produktivity a zajištění ziskovosti firmy. Udržení obratu a zisku firmy je nutné k zajištění její dlouhodobé stability, zejména v období tlaku na růst mezd a rozšiřování zaměstnaneckých benefitů.

V posledních týdnech jsme získali několik zakázek na sérii speciálních kontejnerů, což nám již nyní zajistilo takové množství práce, že nejen zimní, ale i jarní měsíce jsou již z velké části naplněny. Věřím, že s vaší pílí a velkým pracovním nasazením zákazníky nezklameme.

Co se týká hmotných investic, plánovaná výstavba nové vrátnice byla letos odložena z důvodu zpracování alternativního architektonického návrhu a její realizace je naplánovaná na příští rok. Dále by mělo dojít k úpravě malé lakovny a zmodernizování dopravníku lakovaných dílů. Bezpečnostní předpisy nás zřejmě také donutí vybudovat nový sklad barev.

Když se pozorně podíváte na fotku na titulní straně, uvidíte kontejner ve vánočním dárkovém balení. Přejme si, aby naše dárky dělaly zákazníkům vždy jen radost, tzn. byly dodány kvalitně, včas a za pro obě strany příznivou cenu. Věřím, že společným úsilím se nám to bude dařit i nadále, tak jako se nám to dařilo celých 25 let existence firmy.

Přeji Vám hezké Vánoce.

Ing. Petr Cedidla

► KANDYM – stovka kontejnerů na plynovém poli

Pamatujete na množství kontejnerů pro ABB se stále se opakujícím názvem „Big Kandym“? V Kovaru jsme je postupně vyráběli během roku 2016. Také jste si říkali, kam tolik kontejnerů putuje a co z nich bude?

Pod pojmem Kandym se ukrývá název jednoho z hlavních nalezišť zemního plynu v Uzbekistánu.

Naleziště je situováno v poušti poblíž hranic s Turkmenistánem. Celý projekt odstartovaly v roce 2004 společnosti Lukoil a uzbecký národní Uzbekneftegaz. KOVAR vyráběl 92 kontejnerů s nejrůznějším vybavením pro společnost ABB, které se v areálu ABB v Brně skládaly do sestav a byly do nich instalovány technologie od dalších subdodavatelů. Celé sestavy se v Brně zkoušely a během

přejímky se předváděly zákazníkovi. Poté sestavy opět rozebrali a expedovali je do Uzbekistánu kamionovou a vlakovou dopravou.

Na staveništi v Uzbekistánu pracovalo víc než 6000 dělníků a díky našim kontejnerům zde zůstala i znatelná česká stopa. Kovar pro toto plynové naleziště vyráběl 92 kontejnerů, které byly sestaveny do 9 kontejnerových sestav – každá z těchto sestav navíc měla sluneční střechu vyrobenou v Kovaru. Všechny kontejnery se u nás vyráběly s obrovským důrazem na přesnost, probíhaly pravidelné a časté přejímky přímo zde v Kovaru. Kontejnery byly vyráběny v protipožárním provedení, částečně i s elektroinstalací do výbušného prostředí.

Fotografie z instalace kontejnerů během jara 2017

Celý komplex je nyní hotov, záběr z listopadu 2017. Šipky označují 2 z devíti kontejnerových sestav vyrobených v Kovaru.

Plynové pole Kandym zahrnuje 100 plynových vrtů, 400km plynového potrubí, 70km potrubí na vývoz plynu ven, 90km potrubí na přívod vody, 80MW plynovou elektrárnu, kompresorovny, úpravny plynu

a vody, skladovací zařízení a v také ubytovny pro 1400 stálých pracovníků.

Jarka Budínská

► Pronájem pracovních oděvů od roku 2018

V hospodaření s pracovními oděvy v Kovaru se hned od začátku příštího roku chystá velká změna. Nově budou všechny pracovní oděvy pronajaté, nebudou tedy patřit ani Kovaru, ani zaměstnancům. Tuto službu nám bude dodávat čistě česká firma PEVI.

Hlavním důvodem této změny bylo, aby všichni zaměstnanci ve výrobě byli stejně oblečení, nechodili v poškozených nebo polepených montérkách, nenosili trička jiných firem apod. Stále častěji nás navštěvují zahraniční zákazníci nebo inspektoři k přejímkám a je důležité, aby celá naše výroba působila jednotným a čistým dojmem.

Základ služby pronájmu pracovních oděvů tvoří poskytnutí oděvů včetně jejich pravidelné údržby. Firma PEVI tedy naší firmě zajistí kompletní servis od výběru vhodných oděvů, jejich ušití, čištění, praní, opravu a výměnu, vyzvednutí špinavých oděvů u nás a doručení zpět. Kromě toho zajišťují také kompletní správu pracovních oděvů, tzn. budeme informováni, jak často se pracovní oděv u nich v prádelně otočí.

Pracovní oděvy nám ušijí na míru každého zaměstnance. Pomocí vzorové kolekce oděvů si každý pracovník vybere svou velikost, kterou podle potřeby upraví tak, aby mu dokonale padla.

Měření pro výrobu oděvů je naplánováno na 9.1.2018 od 6,30 hod. Tímto Vás prosíme, abyste byli všichni v tento den přítomni ve firmě. Měření bude probíhat i v průběhu odpolední směny (není třeba chodit do práce dřív). Časový rozpis měření jednotlivých středisek vám dáme včas vědět na nástěnce u jídelny a na mistrovnách.

Musíme si zvyknout, že oděvy nejsou majetkem firmy KOVAR, ale máme je pouze půjčené. Proto všichni zaměstnanci, kteří budou mít tyto oděvy, se musí převlékat v šatnách sociální budovy, aby nedošlo ke zbytečnému opotřebování a předčasnému zničení. Stávající montérky, které používáte, vám zůstanou.

Každý pracovník bude vybaven 3 sadami pracovních oděvů a 5 tričky. Tzn., že pracovník má 1 čistý oděv nachystaný ve skřínce, jeden oděv právě používá a třetí sada je v prádelně. Aby se pracovní oděvy dostaly vždy ke správnému zaměstnanci, je každý oděv opatřen unikátní čárovým kódem, který identifikuje svého nositele. Díky tomuto čárovému kódu máme možnost sledovat, který pracovní oděv je právě v prádelně a dále který pracovník pravidelně dává špinavý oděv 1x týdně do sběrného koše. Máme tedy přehled o aktuálním umístění daného kusu.

Součástí pronájmu pracovních oděvů je také pronájem pracovních skříněk, do kterých je vždy pracovníkovi umístěn čistý pracovní oděv, a také sběrných vaků na znečištěné oděvy. Použité oděvy firma PEVI v dohodnutých termínech odveze, vypere, vyčistí, případně opraví a čisté přiveze zpět. Každý zaměstnanec dostane svůj klíček ke svému čistému oděvu. Tento klíček nesmíte ztratit. Pokud ho ztratíte, pak si firma účtuje za výrobu nového klíče 100,- Kč.

Věříme, že tato novinka v naší výrobě přispěje k celkově lepšímu pracovnímu prostředí nás všech.

Petra Dřevojánková

25 let společnosti KOVAR PROFESE

Také přemýšlíte, kde se vzala ta čísla, a jestli si je někdo – řečeno lidově – nevycucal z prstu? Ne, to opravdu NE. Každé z výše uvedených čísel bylo pečlivě spočítáno. Například lidé na skladě pečlivě vážili a počítali svářecí drát, procházeli podklady zpětně za všechna ta léta, aby vyhledali, kolik drátu se ve firmě za 25 let spotřebovalo. Počet kontejnerů na kusy se dá v posledních letech snadno zjistit ze systému, ovšem dřívější léta (ca. od roku 2000 a dál do minulosti) bylo třeba na obchodním

oddělení ručně spočítat ve starých papírových sešitech, kam se tehdy zapisovaly objednávky. Podobně probíhalo také počítání délky kontejnerů. Kdybychom je postavili těsně za sebe, skutečně by se za našich 25 let souvislá řada dostala až do Brna. Kdybychom ale do řady přidali všechny podstavce a podesty a schodiště a další výrobky, dostali bychom rozhodně dál (počítali jsme totiž jenom kontejnery). Pro zajímavost – nejdelší souvislou řadu kontejnerů jsme zatím vyskládali v roce 2011, bylo to 9,1km.

V letošním roce, ještě přesněji v březnu, jsme oslavili 25. výročí existence firmy KOVAR. V závěru tohoto výročního roku bychom rádi poděkovali Vám, kteří se na fungování naší firmy podílíte. Ve firmě pracují zástupci množství profesí, samozřejmě daleko více než těchto pět, zde vyfotografovaných zástupců. Každý jednotlivec ve firmě zpracovává svůj materiál nebo své dokumenty a společně tak vytváříme zajímavé a úspěšné výrobky – naše kontejnery. Děkujeme Vám všem za Vaši skvělou práci.

Profese v KOVARU

- › řidič
- › svačinářka, vydavačka obědů
- › správce PC sítě
- › traktorista, ošetřovatel skotu
- › provozní technik vázacích a zvedacích zařízení
- › kvalitař
- › elektroúdržbář
- › sekretářka
- › svářečský technolog
- › skladník železa
- › obchodník
- › lisař
- › ekolog, zootechnik
- › pokladní
- › dělič materiálu
- › uklízečka
- › přípravář
- › technolog
- › řezač
- › řidič VZV
- › administrativní pracovnice
- › frézař
- › mzdová účetní
- › specialista technického rozvoje
- › konstruktér
- › zemědělský dělník
- › elektrikář
- › montážní dělník
- › fakturantka
- › skladník
- › řidič VZV
- › jeřábník
- › dělník na pile
- › svářeč
- › lakýrník
- › tryskač
- › ředitel
- › obráběč kovů
- › účetní
- › mistr
- › opravář strojů
- › a další ...

► Rok v kovarovské zemědělské výrobě

Kovar v okolí Leskovce hospodaří na cca 172 ha půdy, kterou z části vlastní, ale naprostá většina jsou pronajaté louky a pastviny. Zemědělská výroba sice tvoří méně než 1% obrátu Kovaru, v našem okolí je ale jednoznačně nejvíce viditelná.

Pastva našich stád pomáhá dotvářet krajinný ráz a výrazně přispívá i k přirozené údržbě krajiny, která bývá plná úskalí zvláště na pastvinách spadajících do CHKO.

Základní stádo Kovaru tvoří 3 plemenní býci a 67 krav a 15 březích jalovic a 24 mladých jaloviček. Počty zvířat v základním stádě se samozřejmě mění každým rokem. Toto základní stádo začíná kalendářní rok na zimovišti.

ZIMA

Plemeno simentál chované v Kovaru je původem ze švýcarských Alp (údolí Simmental) a proto je pro něj daleko vhodnější pobyt venku po celou zimu, v uzavřených stájích nebo kravínech by jejich termoregulace nefungovala správně.

Zimoviště našich krav je s přístupem do suchého přístřešku se slámovou podestýlkou. Bohužel v posledních letech se vyskytují teplé zimy, kdy se okolní louky značně rozbahní a zaměstnanci zemědělské výroby s těmito podmínkami hodně bojují. Přesto je zimní venkovní pobyt pro toto plemeno jednoznačným přínosem.

V zimě krávy krmíme balíky senáže, což je částečně zkvašená píce, hermeticky uzavřená v plastové fólii, která se sklízí z trávy na našich nebo pronajatých loukách.

JARO

Od konce března se pomalu začínají rodit malí býčci a jalovičky, ročně kolem 70 telat. Porody u tohoto plemene jsou většinou bezproblémové, přesto naši lidé

Bohuš, zasloužilý býk z našeho základního stáda (v Kovaru od roku 2011)

chodí krávy v pravidelných intervalech kontrolovat. Když se vyskytne problém, umí si s ním výborně poradit a krávě pomoci. S telátky jsou občas podobné starosti jako s lidskými miminky – naši lidé musí některým pomáhat naučit se pít z vemene nebo je i napájí z lahve. Proto se také krávy telí ještě na zimovišti, aby byla možná snadnější kontrola a pomoc.

Podle průběhu jara se zvířata asi v půlce května převážně na pastviny. Na pastviny vyvážíme stáda podle předem určeného klíče, kdy je třeba zabránit příbuzenské plemenitbě a zabránit přetížení pastviny z hlediska úživnosti. V okolí Leskovce se pasou celkem 4 takto rozdělená stáda krav – tři stáda s býkem a jedno stádo mladých jaloviček se staršími kravami.

LÉTO

Kupodivu krásné, slunečné a teplé léto je největší zatěžkávací zkouškou tohoto alpského plemene. Zvířata trpí vysokými teplotami, které přecházejí ve stínu stromů a hájů a na pastvu se vydávají až za soumraku, kdy teploty klesají na přijatelnou úroveň.

Zároveň v tomto období finišují přípravy krmení na zimu na loukách, kde se stáda právě nepasou.

PODZIM

V září se prodávají první býčci do výkrmen, podle velikosti. Z jaloviček vybíráme asi 10-15 nejvhodnějších k obnově stáda. Ostatní telata se do Vánoc prodávají na maso (v bio kvalitě), občas i jalovičky do chovů v okolí. Letos pojedou tři jalovičky do Huslenek, kde obohatí tamní chov.

V listopadu krávy přeženeme znovu na zimoviště a tím pro ně i pro nás začíná zimní období a zemědělský rok se uzavírá.

Kristýna Kopetzká

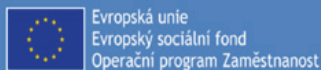
► KOVAR podporuje své blízké okolí

Firma Kovar se tradičně podílí na aktivitách v okolí a přispívá nejruznějším spolkům, školám a organizacím. Letos firma přispěla významnou částkou 200.000,- Kč Diakonii Vsetín, finance budou použity k vybudování nového domova pro seniory ve Vsetíně. Šek byl předán na oslavách 25. výročí založení firmy. V průběhu roku Kovar přispěl na činnost spolků v okolí, např. hasičů, sportovců, myslivců a podílel se na pořádání dětských

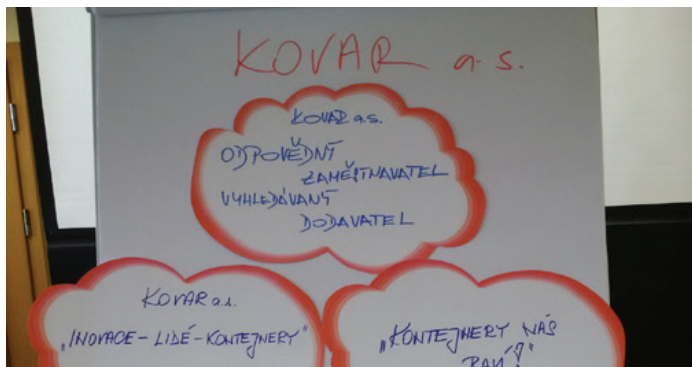
karnevalů a obecních akcí. Pravidelně a rádi darujeme peníze do ZŠ a MŠ Leskovec a Valašská Polanka, je to pro děti a to je pro nás nejdůležitější. Mezi další obdarované patří různé zájmové organizace nebo rodičovské spolky, např. Malá Jasénka, Roska Vsetín, SOU Sousedíka, Úsměv Seninka a další.

Jana Muchová

► Rozvoj dovedností v KOVARU

Již z minulého čísla Kovaránku, ale nejenom odtamtud víte, že jsme se pustili do vzdělávacího projektu. Rozběhli jsme už individuální vzdělávání v oblasti ekonomicko-právních kurzů, kurz Excel pro středně pokročilé a také týmové vzdělávání. Máme za sebou prvních pět jednodenních workshopů (pracovní seminář) pro TOP management, na kterých jsme

se věnovali strategii firmy, systému řízení, motivaci nebo např. podnikové ekonomice. Prvním hmatatelným výstupem je projekt procesního řízení, kterým na toto vzdělávání navážeme v příštím roce. Chceme tak připravit podmínky pro zlepšení řízení a organizace práce se zapojením maxima spolupracovníků s cílem zefektivnit naši výrobu a vytvořit tak mimo jiné podmínky např. i pro růst mezd.

Pavel Miča

► Míra pracovní úrazovosti

se používá k porovnání statistiky úrazů výrobní firmy s národním nebo jiným průměrem. Takové srovnání je bezpečnostním měřítkem, které prozrazuje, jak na tom která firma je. Různé výrobní firmy v různých odvětvích mají různé průměry. My jsme pro naše porovnání zkusili pro zajímavost metriku „OSHA Incident Rate Calculator“ a pokusili se udělat srovnání se statistikou pracovních úrazů podle dat z Úřadu statistiky práce USA. A jak na tom v letošním roce jsme? Do konce listopadu 2017 jsme zaznamenali 17 pracovních úrazů (vloni pouze 9 !!), což je index 7,16. Na grafu vidíme, že se pohybuje těsně před červeným výstražným polem. Dá se to vyjádřit také tak, že pro pracovní úraz celý rok chybělo 2,5 pracovní síly. I z tohoto důvodu je proto dobré zvýšit pozornost na pracovištích a pracovním úrazům předcházet.

Pavel Miča

OSHA Incident Rate Calculator

Select Industry

Construction

Total number of injuries and illnesses

17

X 200,000 /

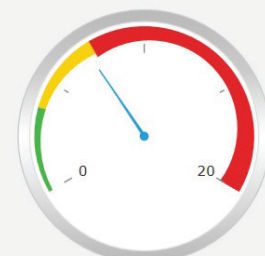
Number of hours worked by all employees

474489

=

OSHA Incident Rate

7.1656034

7 OIR

► Pozvánka na vánoční večírek

Vedení firmy KOVAR a.s. Vás srdečně zve na vánoční večírek dne 21. 12. 2017 od 14 hodin v sále Kulturního domu ve Valašské Polance. Od 17 hodin zveme i Vaše partnery. Hudba a občerstvení zajištěno.

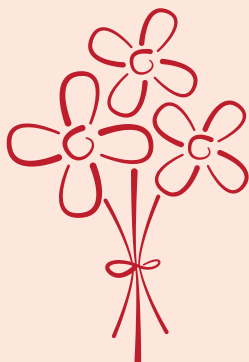
Blahopřejeme

V průběhu druhého pololetí roku 2017 se udála řada významných životních i pracovních událostí. Všem gratulujeme a přejeme mnoho úspěchů a spokojenosti v soukromém i pracovním životě.

Životní jubilea:

50 let věku:
Mikulenka Pavel
Jeřábek Karel
Jurán Jiří

60 let věku:
Jančík Jaroslav
Žáková Jana

Noví zaměstnanci:

Číž Jan - svářeč
Halbich Milan - svářeč
Staněk Adam - montážní dělník
Stix Tomáš - konstruktér
Lukáš Jan - strojírenský dělník
Zemánek Jaroslav - technolog
Číž Lukáš - svářeč
Cahel Patrik - svářeč
Volek Lukáš - svářeč

Děkujeme dárcům krve

Český červený kříž udělil Zlatou Jánského plaketu našemu kolegovi Miroslavu Martinkovi ze svařovny, za 40 bezpříspěvkových odběrů krve. Náš další kolega Pavel Mikulenka absolvoval dokonce již 60 bezpříspěvkových odběrů.

► Burza práce a přehlídka středních škol Vsetín

V listopadu jsme se zúčastnili a nelitovali! Cílem akce organizované Úřadem práce Vsetín bylo soustředit na jednom místě odborné školy a přední zaměstnavatele regionu a umožnit tak žákům osmých a devátých tříd, rodičům či výchovným poradcům škol, udělat si soubornou a možná i docela hutnou představu o možnostech odborného studia i následného zaměstnání. Setkali jsme se s mnoha žáky i rodiči a snažili se je získat pro odborné technické vzdělání a představovali perspektivu práce v naší firmě. Naše partnerské SOU J. Sousedíka Vsetín mělo svůj stánek hned vedle nás, a tak jsme působili často společně. Těšíme se, že někteří z žáků, kteří se Burzy zúčastnili, se za čas stanou našimi kolegy. Podobnou aktivitou byl také říjnový Technický Jarmark organizovaný Krajskou hospodářskou komorou Zlín. Tady zase žáci 8. a 9. tříd základních škol přijeli

k nám, aby si prohlédli výrobu a udělali si tak představu o svém možném budoucím povolání. Děkuji kolegům, kteří s přípravou a průběhem obou akcí pomohli.

Pavel Miča